

Polazník

Noviny
obce Papradno

Ročník III.

Marec 2005

Duchovný život

Milí čitatelia, drahí farníci

Velkonočné obdobie v našom povedomí, ale aj v slávení kresťanskej liturgie sa nesie v znamení víťazstva života nad smrťou.

Toto víťazstvo do existencie ľudstva a celého vesmíru prináša Boží syn Ježiš Kristus cez svoju obeť za naše hriechy. Práve cez udalosti Veľkej noci dostáva náš život hodnotu a zmysel. Niekedy však z našej strany dochádza k omylu, keď Kristovu obeť na kríži a jeho víťazstvo nad smrťou posúvame na život po smrti, na čas, ktorý je momentálne mimo nás. A aj z tohto dôvodu sa Boh pre nás stáva niekým cudzím, niekým vzdialeným, ktorý nás len niekde čaká a nežije s nami. Pritom Velkonočná udalosť je záležitosťou a výzvou pre život, ktorý žijeme tu na zemi. On nechce naplniť len život po smrti, ale chce byť náplňou aj pre náš pozemský život.

V Belfaste, v hlavnom meste Severného Írska, v husto zaľudnenej štvrti nazvanej Shankill, sa nachádza na jednom múre nápis: Jestvuje život PRED smrťou? Zaujímavá otázka. Skutočne sme zvyknutí na inú: Či jestvuje život PO smrti. Ľudí od nepamäti zaujímala odpoveď na to, čo je po smrti. Či jestvuje záhrobný, večný život. Otázka na spomínanom múre ako keby naznačovala nový fenomén. Naráža na útrapy života mnohých ľudí sveta a pýta sa na zmysel života dnešnej doby. Môže to byť narážka na brutálne podmienky, v ktorých sa nachádzajú tí, ktorí už celé desaťročia žijú vo vojnových zmlatených spoločenských, tí, ktorých život je postihnutý prírodnými ka-

pokračovanie na str. 2

Polazník po dvoch rokoch

Už dva roky prichádzajú naše noviny Polazník do vašich domácností. Teší nás, že si získali vašu priazeň a netrpezlivo očakávate každé ďalšie. Sme radi, že vás zaujíma, čo sa deje v obci, viac sa dozviete o dolinách Javorníkov, tešíte sa z úspechov školákov či športovcov.

Aktuálnych tém je stále dosť a my vám chceme i naďalej prinášať novosti z obce, pohľady do minulosti, ukázať na problémy, ale aj vyvolať úsmev. Trochu nás trápi, že prispievame od vás nie je viac. Privítame nielen pripomienky, ale potešíme sa každému námetu.

Nuž nech sa páči, je tu jaré číslo Polazníka 2005!

Veľká noc

Veľká noc, Veľká noc,
stále je snehu moc.
Bude ešte dlho, lebo nie?
Kedyže ho teplý vetrik zoženie?

V iné roky majú žienky
na Veľkú noc rozhalenky.
No a teraz v tomto roku
ešte šály kolo krku.

Dostali strach Betky, Kačky,
že nebude oblievačky,
že nebude ako vlní.
Treba rýchlokurz v gufovaní.

Niektorá pobeží domov s plačom
po masáži pokožky korbáčom.
Proti zvykom niet pomoci
aj to patrí k Veľkej noci.

Počasie sa tak skoro neupraví,
Bahniatka musíme doviezt
z Bratislavy.
Kožúštek ešte naporúdzi maj,
jar priniesie až Juraj.

Mišo Franák

Slovo starostu

Riešenia a postupy podmieňujú financie

Počas vlaňajšieho roka sme našťastovali viaceré oblasti činnosti obecného úradu tak, aby v tomto roku prinášali výsledky. Predovšetkým v tomto roku chceme dokončiť výstavbu 16 bytov pri ihrisku, vyčistiť stavnicu, ďalšiu etapu vodovodu, uzavrieť ROEP, plynifikáciu školy. Patričnú pozornosť budeme venovať 480. výročiu prvej zmienky o obci. Postupne vypracováваме projekty v rámci EÚ, slúžiace na zveľadovanie a napredovanie obce.

Ako pokračuje „kauza lyžiarske vleky“?

Život nie je priamočiary. Prináša rôzne úskalia a teda aj sklamania. Pomaly prestávam veriť, že normálny smrteľník sa môže dopracovať k pravde. Presvedčma o tom kauza vlekov na Pod-

javorníku, a to predovšetkým prístupom Okresného súdu v Považskej Bystrici (v súčasnosti rieši Krajský súd v Trenčíne). Klíncom bol postoj televízie Markíza v relácii „Palba“. Poriadne nás „odpálili“. Myslel som si, že keď ich pozvem, prispeli k riešeniu problému.

Skutočnosť bola úplne iná. Moja argumentácia s konkrétnymi skutočnosťami, ktoré som prežil pri vypočúvaní, účasťou na súdnych pojednávaníach a ďalších opatreniach sa síce vyše hodiny natáčala kamerou, ale nebolo z nej v relácii nič použité. Prečo? Redaktor nechcel mať opletačky so súdom a políciou? Snažil som sa pohnúť situáciou, no teraz počúvam, že však ten starosta to nechce riešiť, ved tam ani slovo nepovedal. Pre doplnenie informácií dodávam, že s tým súvisí i ďalší problém. Máme zaplatiť 200 000 Sk a súdne trovy p. Karáskovi za požičanie kotiev. Riadnou zmluvnou cestou sme si požičali 23 kotiev pre zlepšenie priebehu

lyžovačky v minulej sezóne. Co sa však stalo? Kotvy sme nemohli vrátiť, lebo keď sme ich chceli pred rokom 21. marca odmontovať, už tam neboli. Stihol to urobiť Ladislav Kludaj, on sám sa k tomu priznal pred svedkami i na obecnom zastupiteľstve, videl ho aj svedok, ktorý svedčil aj na

polícii. Je treba ešte viacej argumentov?

Obec v tom čase mala vleky prenajaté od Ladislava Kludaja. Ako starosta som postupoval štandardne, prokuratúre som oznámil krádež. Obec trpí za to, že dvaja páni Kludaj a Karásek sú vo viacerých súdnych sporoch a nevedia sa dohodnúť, komu kotvy patria?

Lesomajitelia a veľa otáznikov

Radšej by som informoval o príjemných otázkach, ale skutočnosť je iná a treba ju riešiť. Teraz bude reč o stave, ktorý je v združení lesomajiteľov. Niektorí občania asi nevedia, že združenie

pokračovanie na str. 2

pokračovanie zo str. 1

nepodlieha pod starostu obce a lesomajiteľov nemôžeme usmerňovať, tobôž riadiť. Registrujem veľa pripomienok od občanov na vedenie združenia lesomajiteľov a tiež si myslím, že spolupráca by mohla byť aj lepšia. Ďalšie riadky však budem písať ako jeden z lesomajiteľov a nie ako starosta.

Momentálne okrem priamych názorov členov, ktoré sa nie vždy dôsledne riešili, je hlavný ten, ako ďalej pristupovať k životu systému a prosperity združenia lesomajiteľov v našej obci. Aj ku mne sa dostalo (a následne ma informoval aj predseda združenia lesomajiteľov), že výbor obdržal ponuku zahraničného záujemcu (Drevo Klade s. r. o) na prenájom našich hôr. Sme realisti a kladieme si otázku: Ten zahraničný záujemca je taký dobrosrdečný a príde nám pomôcť? Asi nie, chce iba využiť našu neschopnosť postaviť združenie lesomajiteľov na nohy tak, aby bolo prosperujúce. Kde je záruka, že tento záujemca si nebude postupne prispôbovať podmienky podľa seba? Dostaneme sa vôbec do lesa? Budeme mať možnosť kúpiť si drevo? Budeme môcť poľovať v našom revíre? Kto ho bude kontrolovať ako hospodári a v akých podmienkach? Veď sme to doteraz nevedeli ustrážiť. Koko sa ťažilo, za akých finančných podmienok a pre koho? Bola vždy dôsledná kontrola pri oceňovaní a odvážaní dreva? Zrušila sa lesná stráž, ale predsa odborný pracovník (lesník) spoločne s výborom a dozomou radou majú za povinnosť dbať, aby nedochádzalo k nezákonnej ťažbe a odvozu. Stalo sa, že aj keď sa poukázalo na nezákonný odvoz dreva, známe a nahlásené bolo aj meno, ale riešenie sa vytratilo. Myslím si, že nápadov ako sa dostať z tohto stavu je viacero a rozumnejších, ako si pustiť do vlastného majetku niekoho cudzieho. Veď čo nám zostalo? Iba tie hory.

RSDr. Milan Grupáč

V prípade potreby je možný kontakt so starostom obce v pracovnej dobe od 7 – 15.30 h, mimo pracovnej doby tel. 0907 741 428, osobne na adrese Papradno 309 (20-bytovka pri ZŠ).

pokračovanie zo str. 1

tastrofami... Existencia týchto ľudí je každodenným utrpením, snahou u prežitie pod Damoklovým mečom vznášajúcim sa nad ich životmi ako tieň smrti. Môžu to byť ľudia nachádzajúci sa v extrémnej chudobe, v hlade a smáde, ktorým neostáva nič iné, iba čakať na zmlovanie. Môže to byť žena, ktorá žije v násilnom manželstve. Môže to byť človek, postihnutý ťažkou nevyliciteľnou chorobou. Môže to byť však aj ľudia postihnutí nejakou závislosťou. „Jestvuje život pred smrťou?“

mohli by sa mnohí z týchto ľudí pýtať. Je to, čo prežívajú, život?

Zdá sa, že odpoveď na otázku, ktorú sme si zvykli klásť doteraz, t. j. či je život po smrti, závisí od odpovede na otázku: či je život pred smrťou. Ak nie je život pred smrťou, nemôže byť ani život po smrti! Kiež je teda vzkriesený Kristus pre nás zdrojom novej nádeje. To vám, drahí farníci a čitatelia, z úprimného srdca prajem a želám vám požehnané a milosti plné Veľkonočné sviatky.

PhDr. Peter Klech
Správca farnosti Papradno

Inzeráty pre občanov

v novinách

Polazník

sú zdarma

(dajte ich do schránky

na OÚ),

pre podnikateľské subjekty

10 Sk/cm²

Aktuálne – Ochrana pred povodňami

Správca toku – obec – občan

Viete veľmi dobre, že táto zima je atypická, preto riešenie jej následkov sa dotýka každého z nás. Keďže ešte neskončila, nemáme presne vyčíslené náklady na odhrňovanie snehu. Som presvedčený, že túto zimu ste boli s touto činnosťou spokojní, hoci nie všade sa vždy dá dostať (zle parkované autá). Nie všetci si uvedomujú, že ak padne zo strechy sneh na cestu, je povinnosťou majiteľa objektu sneh z cesty odstrániť. Často je to zapríčinené tým, že záchyty snehu buď vôbec nie sú, alebo sú nedostačujúce.

Bol by som rád, aby nám množstvo snehu nenarobili ďalšie starosti, ale počítať treba s každým variantom. Ak by sa náhle otepilo, musíme urobiť všetky opatrenia, aby sme znížili riziká spojené s rozvodnením rieky Papradnianky a príľahlých potokov. Ustanovená protipovodňová komisia bude monitorovať zo zákona daný stav a organizovať situáciu tak, nedošlo k ohrozeniu života ľudí a poškodeniu majetku. Ak by bolo treba, museli by sa evakuovať osoby i hospodárske zvieratá na vyvýšené miesta mimo ohrozenia, postarať sa o ich ubytovanie, stravovanie, zdravotnícku pomoc a podobne.

Zásady správania sa pri ohrození povodňami a záplavami

- Ešte pred ohrozením si vytypujte bezpečné miesto, ktoré nebude zaplavené vodou a pri ohrození vodou v prípade nedostatku času zanechajte všetku činnosť a odoberte sa na toto miesto ale na miesto vopred stanovené (MŠ a ZŠ).
- V období pred povodňami si pripravte vrecia s pieskom na utesnenie nízko položených dverí a okien.
- Pripravte si aj evakuačnú batožinu pre prípad mimoriadnej situácie (pre deti do 25 kg, pre dospelých do 50 kg).
- Pripravte si trvanlivé potraviny a pitnú vodu na 2 – 3 dni.
- V čase povodní vypnite alebo uzatvorte hlavné rozvody elektrického vedenia, vody a plynu.
- Vybavenie domácnosti, hodnotné veci zo suterénov, prízemných priestorov a garáží

umiestnite do vyšších poschodí alebo na povalu.

- Zatvorte všetky okná.
 - Zoberte si nepremokavú obuv a odev.
 - Odstráňte látky, ktoré by v prípade styku s vodou mohli vyvolať chemickú reakciu (jedy, žieraviny, kyseliny a pod.).
 - Upevnite veci, ktoré by mohla odnieť voda.
 - Pripravte sa na evakuáciu osôb a zvierat, rešpektujte a dodržiavajte pokyny členov evakuačnej komisie.
 - Sledujte pokyny v informačných prostriedkoch (rozhlas, televízia).
 - Telefonujte len v prípade, že ste v tiesni, volajte linku tiesňového volania 112, poprípade linku záchranných zložiek (150 hasiči, 155 zdravotníci, 158, 159 polícia).
 - Ak ste vlastníkom osobného automobilu, pripravte ho na použitie.
 - V prípade, že opúšťate domov, upovedomte o tom susedov, resp. evakuačnú komisiu.
 - Stupňami povodňovej aktivity sú stav bdelosti (I. stupeň), stav pohotovosti (II. stupeň), stav ohrozenia (III. stupeň).
- Zákon NR SR č. 666/2004 Z. z. o ochrane pred povodňami

§ 43 Priestupky

1. Priestupky na úseku ochrany pred povodňami sa dopustí ten, kto v aktívnej zóne inundačného územia:

- a) umiestnil a prevádzkoval stavby, ktoré môžu zhor-

šiť odtok povodňových prietokov

- b) skladoval odplaviteľný materiál, látky a predmety
 - c) zriaďoval oplotenie, živé ploty a iné prekážky
 - d) zriadil tábory, kempy a iné dočasné ubytovanie zariadenia ale zriadil plávajúce ubytovacie zariadenie bez súhlasu príslušného správcu vodného toku
 - e) zriadil skládky odpadov vrátane zariadení na spracovanie starých vozidiel a odkalísk
 - f) zriadil sklad nebezpečných látok
 - g) nevypracoval povodňový plán pre objekty, ktoré sú v jeho vlastníctve a môžu byť postihnuté povodňou
- 3) Za priestupky uvedené v odseku 1) môže obec uložiť pokutu od 500 Sk do 50 000 Sk.
- 5) Na priestupky a ich prejednávanie sa vzťahuje osobitný predpis, ak tento zákon neustanovuje inak.
- 6) Výnos pokút uložených obcou je príjmom rozpočtu obce a výnos pokút uložených obvodným úradom životného prostredia je príjmom štátneho rozpočtu.

Vzájomná spolupráca správca toku – obec – občan môže výrazne prispieť k zamedzeniu ohrozenia životov a k zmierneniu škôd na živote a majetku občanov.

RSDr. Milan Grupáč

Je tu opäť jar. A ako sa topí sneh v dedine a po horách, môžeme v našich prechádzkach po Papradnianskych dolinách pokračovať. Dnes sa vyberieme do troch z nich.

Malé Brusné

Do tejto doliny sa dostaneme, ak na Košiaroch za stavnicou prejdeme prvým mostom cez rieku. Hneď na začiatku sa môžeme prísť pri kríži, kde je vybudované pekné posedenie. Lavičky okolo ohniska, stoly s lavicami, k tomu dobrá voda zo zastrešenej studničky, miesto vhodné na opekanie, ale aj pre guláš partie.

Pokračovaním ďalej sa čoskoro dostaneme k prvým chatám. Tu nás čaká príjemné prekvapenie. Majitelia chat z tejto časti doliny vytvorili jedno krásne miesto, aké sme nikde inde na našich prechádzkach nenašli. Nedá sa všetko opísať, treba sa sem prísť pozrieť.

V dolnej a strednej časti doliny – Urdákovce, Pečkovce a Míchovce nenajdeme už ani jednu pôvodnú chalupu. Namiesto nich stoja nové chaty, len z jednej, údajne najkrajšej kamennej chalupy zostali holé múry bez strechy. Až v hornej časti, do ktorej sa dostaneme prudším výstupom a odbočením doľava, prídeme k takmer rozpadnutým dreveným bačovom U Váchalov. Posledná chalupa je opravená a upravená, pekne udržiavaná je jej okolie, majitelia ju zrejme často navštevujú. Od nej je krásny výhľad oproti na celý Podžiar.

Pokračovaním po ceste dolu zídeme do dediny na Košiare. Celá dolina je v jarných mesiacoch pokrytá kvitnúcim podbeľom, plúcnikom, prvosenkami a inými jarnými kvetmi, takže nenáročná prechádzka ňou je veľmi príjemná.

Veľké Brusné

Na autobusovej zastávke Pri kaplnke nás táto dolina víta peknou vyrezávanou tabuľou so strieškou. Prejdeme okolo pily cez most a hneď sa dostaneme k prvým chatám. Keď prechádzame cestou ďalej popri potoku, po pravej strane vidíme samé nové chaty, medzi nimi akoby zázrakom sa zachovala jedna malá drevená chalúpka, žiaľ neudržiavaná, so zanedbaným okolím.

Ak ale prejdeme cez potok na ľavú stranu, tu môžeme obdivovať zasa pôvodné opravené chalupy, s vykosným okolím a ovocnými stromami.

Podľa rodín, ktoré tu bačovali sa jednotlivé časti Veľkého Brusného nazývali: hneď na začiatku U Hrnčov, ďalej po pravej strane Maslíkov, Hapetovce, Čechalovce a Brňanovce, po ľavej strane potoka Kabáčovce, Šramkovce a Na rúbaňoch.

Cesta ďalej vedie cez horu a začne stúpať. Prichádzame do Hlúškova, s krásnou drevenou chalúpkou, pokrytou šindľom, čo sa zachovalo málo kde a s kamenným komínom. K nej pribudla ešte jedna nová, nedostavaná chalupa. Nakoniec sa prudkým výstupom dostaneme do Turčoviec. Najdeme tu tri pekné pôvodné drevené chalupy, opravené a upravené, niekoľko metrov doľava ešte jednu.

Potulky po

papradnianskych dolinách

Pri niektorej z chalúp si môžeme posediť, napiť sa vody zo studničky a v prudkom výstupe pokračovať až pod Kýčeru, zdatnejší turisti modrou turistickou značkou na Orgoňovu Kýčeru a na Javorníky.

Modľatín

Začiatok doliny je medzi zastávkou Žihľavy a Majer a je označený tabuľami. Od kaplnky pokračujeme cestou rovno hore, cesta napravo by nás zaviedla na Skálie.

Cesta popri potoku, bohužiaľ od sfahovania dreva rozbitá, vedie okolo nových chat U Chumchálov ďalej do Hrošov a Odrázov. Odbočením doľava, cez potok by sme sa cestou dostali do Malého Modľatína.

Záver doliny Veľký Modľatín nás prekvapí otvorením sa do široka, s viacerými novými chatami, ale hlavne peknými, pôvodnými drevenými chalupami s upraveným okolím.

Majiteľov niektorých z nich by sme tu našli celé leto. Jednotlivé časti boli pomenované tiež podľa rodín, ktoré tu bačovali a to: po pravej strane Labudovce, Gardoňovce, Janákovce, Paprovce a Kaplanovce, po ľavej strane Ondrušovce a Franákovce.

Ak chceme pokračovať ďalej, chodníkom hore cez horu prídeme na modrú turistickú značku. Stúpanie je prudké a chodník sa miestami trať. Po turistických značkách sa dostaneme až na Javorníky, alebo môžeme po žltej turistickej značke zísť do Maríkovskej doliny k Máčkovmu jazeru U Máčkov.

A NEZABUDNITE!

Igelitky, PET fľaše a konzervy do prírody nepatria!

Koľkýže už? No predsa 27. ples...

Organizátori i účastníci už v poradí 27. plesu rodičov boli nanajvýš spokojní. Sálu v kultúrnom dome obsadilo dvesto ľudí, nielen z našej obce, ale i z okolia. Všetci sa veľmi dobre bavili do skorých ranných hodín. Prispel k tomu hodnotný kultúrny program, dobrá hudba, štedrý sponzor s pozornosťami v tombole. Všetkým ďakuje výbor Združenia rodičov školy a vedenie ZŠ Papradno.

Na koniec fašiangov

Detský karneval v estrádnej sále kultúrneho domu ukončil fašiangový čas. Veľa masiek, veselá nálada, súťaženie. Pochvala za nápadité masky patrí najmä menším deťom a ich rodičom, ktorí priznali, že na karneval sa starostlivo pripravovali už týždeň – dva vopred. Desať najkrajších masiek odmenili balíčkom sladkostí, no ani ostatným nebolo smutno, ušlo sa im po lízanke. Prvá cena patrila Flinstonovi (ósmak). Deti – v maskách i bez – sa dosýta vytancovali, vyšantili. Už teraz sa tešia na karneval o rok a možno si lámu hlávku nad tým, akým kostýmom by prekvapili spolužiakov.

Cítíme už jarný vánok?

Zima nás tento rok potešila i potrápila dlhší čas ako zvyčajne. Ale ani chladnejšie počasie nemôže zastaviť tú radosť, ktorú cítime, keď nás zohrieva teplé slniečko, keď nás pozdraví prvá hlávka snežienky. Tešíme sa, že po zimnom leňošení začnú práce v záhradkách, že sa vydáme na objavné prechádzky do prírody. Iste nielen ja budem mať veľkú radosť z jarného vánku, najmä ak roztopí ľady aj v našich životoch, v srdci a my ochotnejšie a radostnejšie darujeme lásku a pozornosť všetkým okolo nás, no najmä tým, čo ju najviac potrebujú. No nemusíme čakať iba na jar, či na máj. Možno niektorí začali už vo vianočných či novoročných dňoch a dobré skutky – a čo i len jeden denne – sa stali súčasťou ich života.

- am-

O čom rokovalo obecné zastupiteľstvo

21. januára

- Prejednalo návrh a schválilo rozpočet obce na rok 2005
- Výdavky fin. prostriedkov boli pravidelné pre rozhodujúce oblasti a činnosti v obci. Rozpočet bol schválený všetkými poslancami.
- Prejednalo a schválilo poplatok na spoločnú obecnú úradovňu.
- Riešilo rôzne organizačné otázky.

17. februára

- Schválilo bez pripomienok rozbor hospodárenia obce za rok 2004 po spresnení a objasnení niektorých ukazovateľov.
- Schválilo rozbor hospodárenia miestneho kultúrneho strediska na rok 2004. Drobné nejasnosti boli vysvetlené a prijaté opatrenia na odstránenie nedostatkov, ktoré boli cieľom kontroly finančných tokov MKS za rok 2004.
- Riešilo rôzne organizačné otázky.

Rok 2004 v číslach

Počet obyvateľov

k 31. 12. 2003	2558	1288 mužov,	1270 žien
k 31. 12. 2004	2536	1276 mužov,	1260 žien

Narodilo sa 8 dievčat a 8 chlapcov.

Zomrelo 15 mužov a 23 žien.

Prisťahovalo sa 31 občanov, odsťahovalo sa 30.

BLAHOŽELÁME

10. 2. 2005

oslávili zlatú svadbu

Ludmila Hrebičková a Ignác Zdurienčík

V našej obci

BOLO

29. januára

II. poľovnícky ples

Poľovníci sa opäť vyznamenali – krásne vyzdobená sála KD, dostatok jedenia aj pitia, pestrá tombola, výborná nálada s predsvzatí, že o rok sa stretneme opäť.

5. februára

Maškarný ples už tradične pripravili členovia ZO Červeného kríža v Papradne.

8. február

Fašiangová zábava vrcholila „Pochovávaním basy“ v réžii folklórnej skupiny Podžiaran.

19. február

Lyžiarske preteky detí organizoval Klub lyžiarov a turistov z Papradna v lyžiarskom stredisku Papradno – Podjavorník a najlepší neodišli bez odmen.

26. február

Z iniciatívy Farského úradu Papradno si prišli na svoje najmä deti. Vo farskej záhrade zo snehu tvarovali snehuliakov a iné postavičky, napríklad slimák, hrad motorka, tekvica a tá bola dokonca farebná. Snehové výtvory boli veľmi zaujímavé a o rok by mohla táto tradícia pokračovať.

19. marec

Sobota bola bohatá na športové aktivity. V kultúrnom dome sa hralo za zelenými stolmi na II. ročníku stolnotenisového turnaja o pohár starostu obce. Hlavným sponzorom bol vlaňajší víťaz – Pavol Navrátil z Bratislavy. Hodnotné ceny venoval Stanislav Schreider – hotel Podjavorník.

Na lyžiarskom svahu Podjavorník organizoval klub lyžiarov a turistov Papradno Preteky v lyžovaní a snowboardingu – Jozefovský pretek. Atmosféra výborná, súťažiacich veľa.

... BUDE

17. apríla

Regionálna súťažná prehliadka dedinských folklórnych skupín Nositelia tradícií o 15. h v kinosále KD. Predstavia sa folklórne skupiny z okolia Považskej Bystrice, Púchova a Ilavy.

30. apríla

Tradičná slávnosť Stavanie mája pred kultúrnym domom.

8. mája

Výstup na Javorník – tradičné stretnutie pri Troch krížoch.

15. mája

Deň matiek – kultúrne podujatie o 15. h v KD

31. mája

Váňanie mája.

1. júna

Športovospoločenské podujatie pri príležitosti MDD.

19. júna

Deň otcov – relácia v miestnom rozhlas. Slávnostný koncert žiakov LŠU pri ZŠ Papradno.

Matričné okienko

★ Vitame vás

Nikola Matejková	8. 12. 2004
Samuel Šaržík	18. 1. 2005
Eliška Kolkusová	11. 1. 2005
Branislav Zábavčík	7. 2. 2005
Petra Repiská	9. 2. 2005

† Životnú pozemskú púť ukončili naši spoluobčania

Regina Gardoňová	14. 12. 2004
Michal Barančík	26. 12. 2004
Štefan Šamaj	3. 2. 2005
Rozália Turičíková	11. 2. 2005
Jozef Ovseník	23. 2. 2005
Justína Šaržíková	26. 2. 2005
Miroslav Šardžík	4. 3. 2005

Poľovnícky ples JANUÁR 2005

Sklenárstvo
RAMGLASS

ponúka služby v **Papradne** každý prvý štvrtok v mesiaci

a v Považskej Bystrici na Hviezdoslavovej ulici (za pasovým PZ)

po – pia: 7.30 – 16.00

ZASKLIEVANIE OKIEN, DVERÍ

dvojsklom, trojsklom (aj u zákazníka)

RÁMOVANIE OBRAZOV

Tel. 042/432 08 98
432 16 59 aj fax
0903 509 941

Na prízemí OcÚ je schránka pre vaše príspevky, námety a inzerciu do Polazníka. Dúfame, že sa zaplní už do budúcich novín.

MKS – Papradno

ponúka voľné priestory na podnikanie v kultúrnom dome.

Tel. 042/ 4393 375,
0905 272 337

Č & K
FARBY – LAKY

SYSTEM PRIMALEX SYSTEM JUPOL SYSTEM HELIOS

MIEŠAME

FASÁDNE FARBY
OMIETKY
VNÚTORNÉ FARBY
LAZÚROVACIE LAKY
SYNTETICKÉ FARBY

Centrum 19/24, OD TABAT, 017 01 Považská Bystrica

Tel./fax: 042/432 27 02
0903 518 473, 0903 518 474

Keď zavýja Meluzína

Vonku sa ženía všetci čerti. Za oblôčikom dreveničky zavýja Meluzína spolu so štíplavým vetrom naháňajú snehové vločky a trápia všetko živé.

V izbičke je teplučko. Oheň veselo praská a osvetľuje jej tmavé kúty. Na peci sa k sebe tísnu deti a nespúšťajú očka zo svojej matere. Sedí pod žmúrajúcou petrolejkou a rozpráva.

Rozpráva rozprávky.

Deti s napätím čakajú, ako sa skončí príbeh s drakom, čo sa stane so zakliatym princom, ktorý vyslobodí spiacu Šípkovú Ruženku.

Alebo spieva. Ťahavé papradnianske piesne. Koľko ich len pozná. Najčastejšie zanôti: Hej, povej mi, vieterko, od podolia hore a od-roň mi jabúňa z tej sladkej jablone. Defom klipkajú viečka, očká sa zatvárajú. Zaspávajú. Zaspávajú s vedomím, že zajtra zas prídu nové rozprávky.

Aj v tú zimu, keď som mala sedem rokov a babka sa nasťahovala k nám, lebo zimy pod Javorníkmi sú kruté, sa vonku ženili všetci čerti. Tá babka, kedysi ako dievčatko sedávala na teplej peci a počúvala rozprávky.

A zrazu som tým dievčatko ja. Sedávala som v babkinej izbe, kde nebolo televízora ani magnetofónu, a keď vonku plakala Meluzína, počúvala som rozprávky. Koľko ich len mala babka uložených v pamäti!

Aj dnes sa vonku ženía všetci čerti a plače Meluzína, ale rozprávky už nemá kto rozprávať. Babky už niet medzi nami. A tak otváram Prostonárodné slovenské povesti, ktoré som dostala pod stromček a čítam. Čítam a spomínam na babku, na jej rozprávky, na jej ťažké detstvo i na to moje, ktoré pomaly odlieta do nenávratna, ale spomienky naň určite zostanú aj vďaka babkiným rozprávkam.

Jana Tóthová, 9. trieda ZŠ v Papradne

Zrodilo sa priateľstvo

Kedy? Jedného septembrového dňa minulého roku zásluhou nášho starostu Milana Grupáča a starostu obce Karolínka Ing. Tomáša Hořelicu.

Je tu priateľstvo detí, ktorých prastarí rodičia začiatkom minulého storočia chodievali pešo cez Javorníky, aby nakúpili, vymenili to, čo dorobili. Kde chodili? Na Vsetín, do Karlovíc, na Hrozenkov, do Karolínky.

Na staré priateľstvá sa zabúdať nemá, treba si ich vážiť, zachovávať, živiť. Preto pokračujú priateľské vzťahy detí z Papradna s moravskými deťmi z Karolínky.

Po vydatenom septembrovom víkende našich žiakov na zábavnej akcii „Kdo si hraje, nezlobí“ v Karolinke, zavítalo do našej školy v októbri 35 žiakov z Karolínky s tromi pedagógmi a riaditeľom školy Mgr. Zdeňkom Kovaříkom. Strávili u nás jeden vyučovacý deň na hodinách v štvrtej až deviatej triede. Prišli, aby „zažili“ naše vyučovanie, ale najmä aby počuli ľubozvučnú slovenčinu, s ktorou sa po rozdelení Československa české deti stretávajú stále menej. Naši hostia na vyučovaní nesedeli unudene so založenými rukami. Počítali, konverzovali v cudzom jazyku, ba dokonca čítali slovenský text. Trošku tvrdo, ale pekne. A slov, ktorým nerozumeli, bolo veľmi málo. Svedčili o tom družné debaty počas prestávok i po vyučovaní. Zmerali si sily aj vo futbale.

V posledný novembrový deň sme vzdelávaciu návštevu oplatili, išli sme sa učiť do Karolínky my, 32 detí a štyria pedagógovia. Naši školáci sa na návštevu veľmi tešili. Možno aj preto, lebo mnohí z nich vtedy prekročili čs. hranice po prvýkrát. V českej škole boli naše deti úspešné, preukázali dobré vedomosti z matematiky, anglického jazyka, zemepisu a vraj zopár jednotiek by si boli odniesli domov, keby boli mali žiacke knižky. Páčili sa nám predovšetkým novovybudované odborné učebne prírodopisu, chémie, fyziky, počítačová učebňa.

Po spoločnom obede a vymenení si adries lúčenie trvalo pol hodinu. Odchod zdržali dve dievčence, ktoré „sa zabudli“ v ŠKD a dobehli k autobusu na poslednú chvíľu. Defom z jednej i druhej školy sa všetky tri stretnutia páčili, zrodilo sa na nich nejedno priateľstvo. Budú i stretnutia ďalšie – športové, zábavné, na hrebeni Javorníkov... Plánov i nadšenia je dosť. Dúfame, že financie nebudú prekážkou rozvíjajúcich sa priateľských stretnúť.

O valašských vojvodoch

Obec Papradno ako je známe zohrala v čase valašskej kolonizácie na bytčianskom panstve v 16. a 17. storočí významnú úlohu. Noví obyvatelia Javorníkov valasi zmenili tvárnosť kraja. Vypálili pôvodné lesy, premenili ich na pastviny. Pásli sa tu veľké stáda oviec.

Bytčianske panstvo malo z toho veľké zisky, preto tento remeselný chov oviec podporovalo a organizovalo. Valasi dostali určité privilégiá a mali aj svojich vojvodov, ktorí ich spravovali. Vojvodovia boli libertinus, čiže slobodní. Na bytčianskom panstve v Javorníkoch boli valašskí vojvodovia v týchto dedinách: Papradno, Štiavnik a Veľké Rovné. V budaťinskom panstve to boli obce Turzovka, Nesluša a Dlhé Pole. Valašskí vojvodovia mali svoje sídla i v Marikovej, Lúkach, Lednici i v Čadci.

V Marikovej sa spomína vojvoda Alexi v r. 1587, 1590. V osade Rovné (Veľké Rovné) sa r. 1580 spomína vojvoda Múdry. Taktiež r. 1606. V Lúkach po r. 1589 sa spomínajú traja vojvodovia: Mýtny, Kozina a Šťastný Mýtny. V Rimanoviciach (časť V. Rovného) bol r. 1592 vojvodom Michal Medový. V Rovnom boli ešte ďalší vojvodovia. Roku 1653 Čučotka, r. 1675 Maralík. Spomínajú sa i ďalší valašskí vojvodovia v Javorníkoch, Bielych Karpatoch a Bezkydách na slovenskej strane.

Na moravskej strane na Valašsku sídla vojvodov boli v Rožnove, Viganticiach, Kozloviciach a inde.

Nás však zaujímajú najviac vojvodovia z našej obce. V Papradne sa spomínajú traja valašskí vojvodovia. Dvaja sú menovaní. Vojvoda Juraj Strelec a vojvoda Michal. O trefom, či vlastne o prvom z nich môžeme podľa nepriamych údajov iba prepokladať, že bol v Papradne valašským vojvodom. Bol to Ján Hrkodej.

V knihe J. Macourka Valasi v západných Karpatoch je zmienka o tom, že Jan Hrkodej, človek pána Bernarta zo Žerotína, slúžil prv pod pánom Podmanickým v Bélišti (čo nesporne patrí v Brvništi). Iná správa v tejto knihe uvádza vojvodov v Rožnove v rokoch 1557, 1561, 1564. Z nich najviac známy je vojvoda Hrkodej, inak zvaný Hekodej. Jeho meno sa na východnej Morave rozšírilo a objavuje sa v rožnovských gruntovníciach v polovici 16. storočia veľmi často. Tu sa uvádza, že Hrkodejov rod pravdepodobne pochádzal zo slovenskej osady Brvnište. Tento rožnovský vojvoda Hrkodej sa spomína ešte r. 1568, keď podá-

va sťažnosť na vsetínskych valachov, že neprávom pásli svoje stáda na rožnovskej zemi. Rod Jána Hrkodeja, jeho potomkovia, vykonával vojvodský úrad v Rožnove sto rokov.

Podľa týchto údajov sa dá predpokladať, že Ján Hrkodej pokiaľ žil v Brvništi, nebol iba obyčajným valachom. O obyčajného valacha by rožnovské panstvo zaiste nemalo taký záujem, aby jemu a jeho potomkom ponúklo valašský úrad na celých sto rokov. Musel to byť vynikajúci odborník a organizátor chovu oviec. Je predpoklad, že bol valašským vojvodom najprv v Papradne. Keď mu rožnovské panstvo ponúklo väčšie výhody ako panstvo bytčianske, ponuku prijal a stal sa vojvodom v Rožnove. Jeho rod a meno sa na Morave veľmi rozšírilo v rôznych variantoch. Hrkodej, Hekodej, Hekodaj. Treba predpokladať, že keď sa odsťahoval z Brvništa či Papradna, odišlo s ním aj veľa valachov, lebo sa spomína, že on založil v Rožnove valašskú kolonizáciu.

Meno Hrkodej má asi rumunský pôvod. Zdá sa, že rok Hrkodejovcov sa rozšíril i u nás v podobe Hrkota. Tieto mená sa dodnes zachovali v Hatnom a v Marikovej. Veľmi pozoruhodné je, že v dolnej časti chotára obce Papradno smerom k Štiavniku je jedno pole, ktoré sa dodnes nazýva Hrkúdejka. Možno sa táto poloha nazýva práve po tomto valašskom vojvodovi. Azda tu mal svoj prvý salaš, keď začal svoju kariéru.

Ďalším valašským vojvodom v Papradne bol Juraj Strelec. Tento sa spomína r. 1592. Juraj strelec má usadlosť jednu (neskorší grunt – azda Vaškovie grunt), je vojvoda a preto slobodný. Juraj Strelec ako vojvoda sa spomína ešte aj v roku 1598.

V roku 1592 sa spomína, že pod jeho právomoc (okrem Papradna a Brvništa) patrili aj osady Pšurnovice, Petrovice, Setechov a valasi z Kolárovíc.

Na celom bytčianskom panstve bol len jeden valašský súd a ten bol v Papradne. Súdlilo sa veľmi prísne. Ak niektorý valach zapôsól do cudzieho, zajalo sa mu 12 oviec. Druhýkrát 24, tretíkrát až 50 oviec. Za krádeže oviec alebo vypálenie salaša súd mohlo potrestať aj odfatim rúk.

Roku 1607 urbár bytčianskeho panstva medzi inými valachmi v Papradne uvádza „relikta G. Ztrielec“, čiže pustá usadlosť, pozostalosť. Znamená to, že vojvoda Juraj Strelec už nežil. Azda sa po ňom zachovalo v prezývke meno Strelčík v Stupnom. Nástupcom Juraja Strelca sa stal vojvoda Michal.

Tento sa prvý raz spomína r. 1607. Odtedy sa spomína aj v ďalších rokoch: 1609, 1612, 1623, 1637. V tomto období bola valašská kolonizácia najintenzívnejšia. Mnoho valachov zo Slovenska sa sťahovalo na Moravu. Pokračovali veľké spory, vpády a boje. Viedol sa spor o Hornú Bečvu.

Roku 1609 sa pomína, že vojvoda Michal má pod právomocou okrem Papradna i Brvnište, Se-

techov, Pšurnovice, Petrovice a Rimanovice. Okrem týchto osád vyberá dane a poplatky i od všetkých valachov roztrúsených po horách. Iná správa hovorí, že musel čeliť i niekoľkým vpádom valachov z Moravy do Papradnianskej doliny. Valasi z Moravy rozbižali našim valachom drevený riad, podpafovali salaše, zajímali ovce a iné škody páchali. Vojvoda potom podával vrchnosti sťažnosti a vyčísľoval napáchané škody.

Ako vidíme, nemali to vtedy ani valasi ani ich vojvodovia ľahké. Moravským valachom sa zase odpľacali vpádmi na Moravu. Nuž aj takáto je história našej obce. Či po Michalovi bol v Papradne ešte iný valašský vojvoda, o tom niet správ. Valašský úrad tu asi zanikol. A je dosť možné, že rod Michalíkovcov v Papradne sú potomkami vojvodu Michala. Kto vie?

Štefan Mě.

Z kroniky obce Papradno

Hovorí sa, že slnko je najlepši lekár. S pribúdajúcimi teplými jarnými lúčmi odchádzajú aj choroby, ktoré nám cez zimu neprijemňovali život.

V minulosti to však neboli len bežné ochorenia, ako napríklad chrípka či kašeľ, ktoré postihovali ľudí. Oveľa strašnejšie boli nákazlivé choroby, proti ktorým boli bezmocní. Ťažko sa o nich čítajú slová v kronike.

Všade panovala bieda a hlad. Podvyživení ľudia nemohli odolávať epidémiami a chorobám, lekárska pomoc nebola. Mor, cholera, šarlach, brušný týfus, španielka, tuberkulóza pľúc a iné epidémie ničili ich životy.

V roku 1831 zúrila v našej obci cholera. Táto čierna smrť vyhasila vtedy život každému desiatemu. Niektoré rodiny celkom vymreli a chalupy zostali prázdne. Ľudí nestačili ani pochovávať, a preto ich dávali do spoločnej jamy, ktorú zaliali vápnom. Nemoc šla obcou rýchlo a kruto. Napádala silných, zdravých i slabších pri práci v poli alebo doma, vodne i noci, ľudia sa báli ísť na ulicu, cholera našu koho chcela. Obvykle ne tretí deň zomreli a smrť bola pre nich vyslobodením z veľkých bolestí a utrpenia. Zomrelo do 300 ľudí.

V roku 1873 zomrelo v Papradne na cholera za 12 augustových dní 32 ľudí, v septembri 107 a za 10 dní v októbri 39. Boli dni, keď zomrelo 7 až 9 ľudí, niektoré domácnosti celkom vymreli, vchody domov boli zaväpnuté a zapečatené.

Ťažké chvíle prežívali papradnianski rodičia na začiatku roku 1880. Skoro z každého domu sa ozýval chrčivý kašeľ, predzvesť udusení záškrtom. Na laviciach ležali ťažko choré deti, drobné šedé až modré tváričky stonali o pomoc. Lekárov a liekov nebolo, deti zomierali, umieráčik vyzváňal od rána o večera. Hrôzu tejto strašnej choroby odstránilo až očkovacie sérum objavené po roku 1894.

V roku 1918 postihla Papradno epidémia chrípky – španielky. V roku 1921 to bola epidémia varioly – ovčích kiahní. Vysoký výskyt tuberkulózy pľúc podnietil v roku 1931 zriadenie protituberkulózneho poradne. Na jar roku 1941 zachvátila obec epidémia brušného týfusu, zomrelo 13 prevažne mladých ľudí. Proti jeho šíreniu očkovali ľudia štyria lekári.

Bohatší občania nachádzali trochu lekárskej pomoci v Bytči. Od roku 1934 stálo zdravotnícku starostlivosť poskytoval obvodný lekár z Považského Podhradia. V roku 1935 bol v obci založený Červený kríž. V roku 1952 bolo v Papradne zriadené obvodné zdravotné stredisko a zubná ambulancia (budova dnešného RAJA). Neskôr bol obvodný lekár v budove obecného úradu v strede obce. Podmienky poskytovania zdravotnej starostlivosti sa podstatne zlepšili od roku 1972 v novej budove obvodného zdravotného strediska.

Zabudnuté (naše) slová

Bačov	pováčšine letné obydlia (kopenice v niektorých prípadoch celoročné hrebeň kopca
Čecherec	hrebeň kopca
Feračina	papradie
Gabac	spať
Honcuľa	dohadzovačka na svadbu
Kokorúd	šiška ihličnatého stromu
Kravjak	kravské lajno, nadávka
Krenec	cencúľ
Mfdzelky	výrastky na kozom krku (nie bradé stahovanie sa na alebo z bačovov
Redyka	šnúrky do topánok
Švihle	šnúrky do topánok
Zverec	zajac
Žbar	drevená nádoba na napájanie dobytku

Laľa, strevice bez švihlí!

Pozri, topánky bez šnúrok!

Nekrjep sa se mnú, ten medzák bôl pri saméj hací!

Nehádaj sa so mnou, ten hraničný kameň bol tesne pri plote!

Merkuj sa rob to subtýfno, abys' čosi nepohubil.

Daj pozor a rob to precízne (ako najlepšie vieš), aby si niečo nepokazil.

Receptár

Veľkonočný bochník

500 g polohrubej múky, 150 g masla alebo rastlinného tuku, 280 g práškového cukru, 3 žĺtky, 2 vajcia, 30 g droždia, 200 ml sladkej smotany, 1 vanilínový cukor, sol, citrónová kôra, 100 g hrozienok, 70 g mandlí, 100 ml mlieka, 1 lyžička kryštálového cukru.

Preosiadu múku premiešame so štipkou soli, pridáme zmäknuté maslo (tuk), práškový a vanilínový cukor, postrúhanú citrónovú kôru. Z vlažného mlieka, kryštálového cukru a droždia pripravíme kvások, vylejeme ho do múky, pridáme v smotane rozšľahané žĺtky a vajcia. Nakoniec vmiesime hrozienka a posekané mandle. Na teplom mieste necháme cesto vykysnúť.

Cesto na pomúčenej doske upravíme do bochníka, preložíme na vyštený plech a necháme asi polhodinu kysnúť. Potom vrch bochníka narežeme do kríža, natrieme rozšľahanými bielkami, posypeme posekanými mandľami a upečieme.

Pomarančovo-mrkvový džús

Do vínového pohára vlejte polievkovú lyžicu pomarančovej šťavy, doplňte šťavou z mrkvy, zmiešajte. Pite čerstvé.

Džús z jablák a čiernych ríbezlí

Jablková šťava má veľmi dobrý vplyv na obličky, šťava z čiernych ríbezlí zasa na pečeň. Pomer voľte podľa toho, ktorú šťavu máte radšej.

Kapustovo-grapefruitový džús

Postrúhajte čerstvú kapustu, vytlačte z nej šťavu a naplňte 2/3 pohára. Pohár doplňte grapefruitovým džúsom. Odporúčame piť aj nalačno.

Cviklovo-ananásový džús

Postrúhajte cviklu a vytlačte z nej šťavu. Môžete ju vypíť čistú alebo zmiešanú s ananásovým džúsom (čerstvým alebo konzervovaným). Má povzbudzujúci účinok.

Odšťavovač na ovocie a zeleninu uľahčuje prípravu chutných osviežujúcich nápojov.

Dobré rady

V marci, apríli je vhodný čas na presádzanie drevín a kríkov, lebo zem má po zime dostatok vlhky. Ruže vysádzame až po úplnom rozmrznutí pôdy.

Kvitnúce kríky, napr. zlatý dážd, striháme na jar po odkvitnutí, aby si krík vytvoril dostatok nových výhonkov, ktoré budú na ďalšiu jar opäť kvitnúť.

Šibáky v roku 1965

ODPOČUTÉ

Na akcii v KD ponúkajú na predaj rôzne druhy panvíc, na ktorých sa dá variť a smažiť bez tuku. Jano si jednu obzerá, aj by sa mu pozdávala a tak sa opýta slečny, ktorá ich predvádza:

„Prosím vás, čo stojí táto pataňa?“

„Štyritisícpäťsto.“

„No, to si tú plávečku upečem račí na plotence.“

Do firmy v Považskom Podhradí prídu na kontrolu inšpektori z bezpečnosti práce. Na plechovej krytine šopy, ktorá slúži na uskladnenie náradia, vidia vyhodenu pneumatiku.

Prikážu teda jednému zamestnancovi, ktorý ide práve okolo:

„Dajte dolu tú pneumatiku! Môže spadnúť a spôsobí niekomu úraz.“

„To nemôžem, šak by nám vieter šetky plechy uchycil.“

V dedine usporiadajú zájazd na Agrokomplex v Nitre. Fero, ktorý deň predtým oslavoval narodeniny, prinesie fľašku aj do autobusa. Hneď sa k nemu pridajú ďalší a tak, kým prídu do Nitry, má už riadne pod čapicou. Ako sa tak motá po výstave, ocitne sa pred stánkom s nápisom INFORMÁCIE. Vojde dnu a opýta sa:

„Slečna, môžece mi povedac, čo som robil včera?“

Na Bielu sobotu sa dodržiaval pôst, ale gazdinky si obyčajne v tento deň chystali mäso a piekli koláče na Veľkonočný nedeľu a Veľkonočný pondelok. Hladný Miško sa pýta mamy, ktorá práve varí huspeninu:

„Mama, kedy už budzeme môsc jesc mäso?“

„Kedz pán farár v koscele zaspieva : Aleluja, jedzte mäso!“

Malá Hanka sa rozplače. „Nech račí zaspieva: Aleluja, jedzte kremeš!“

VTIPY

Matka pouča svoju dospievajúcu dcéru:

„Pamätaj si, dcéra moja, všetci chlapi chcú len to jedno“, pozdychne si a dodá, „a potom už ani to.“

Stará tetka Nováková vyplňa akýsi dotazník. Pri rubrike PŮHLAVIE sa najprv zamyslí a potom napíše : „Trochu vyplzele, ale ináč čistě a riadne obrichtované.“

V jednej rodine majú už desať detí. Žena je z toho nešťastná, a preto hovorí mužovi :

„Ja asi pôjdem spávať na poval.“

„No, ak to pomôže, pôjdem aj ja s tebou.“

Vraví stať starej:

„Frana, idzeme spac, a či čo?“

„Najprv a či čo – spac sa budze potom!“

V Bratislave jazdila s autobusom MHD naša maďarská spoluobčianka. Ráno nastupujú ľudia a ukazujú preukážky a lístky. Jeden muž nastúpil a automaticky postupoval do autobusu. Vodička hneď zareagovala a kričí na neho:

„O vy maldý pán, čo len tak nastupujete, nože ukážte, oký máte!“

Za bývalého režimu v Marikovej v Ráztoke nastupovala babka s dosť objemným batohom. Šofér v snahe uľahčiť nastupovanie jej hovorí:

„Babka, nastúpte zadkom!“

Babka sa znechutene obráti „na cufáka“ a mrmle si:

„Parom ca zebrał, aj s komunismy, čo ešče nevymyslił!“

Pred nami v Papradne je šesť futbalových nedelí

Aj keď pri pohľade na okolie v polovici marca sa niekomu zdá predčasné hovoriť o futbale, dátumy v kalendári sú neúprosne, tok času nezastavíme. Zima prišla neskoro, ale o sneh nás nemienila ukrátiť. Intenzívne sneženie v posledný januárový týždeň zakrylo krajinu belobou a tá vydržala dodnes. Futbalový súťažný ročník tradične má vyžrebovanie aj na marec. Počas súčasnej jesene si v oblastnej súťaži predohrali v novembri prvé jarne odvetné kolo, i keď aj vtedy zachádzalo už za nechty.

Lenže zima vládu odovzdať musí teplejšej jari, sneh zmizne, ihriská obschnú a sezóna 2004/2005 v polovici júna skončí. Na ktoré nedele v Papradne sa môže tešiť futbalový fanúšik i hráč?

3. apríla

- 10.30 Papradno – Lysá
13.00 Papradno – Raven PB
15.30 Papradno – Raven PB

17. apríla

- 10.30 Papradno – Bolešov
13.30 Papradno – Visolaje
16.00 Papradno – Plevník

1. mája

- 10.30 Papradno – Tuchyňa
14.00 Papradno – Udiča
16.30 Papradno – Udiča

15. mája

- 10.30 Papradno – Kolačín
14.00 Papradno – Mikušovce
16.30 Papradno – Brvnište

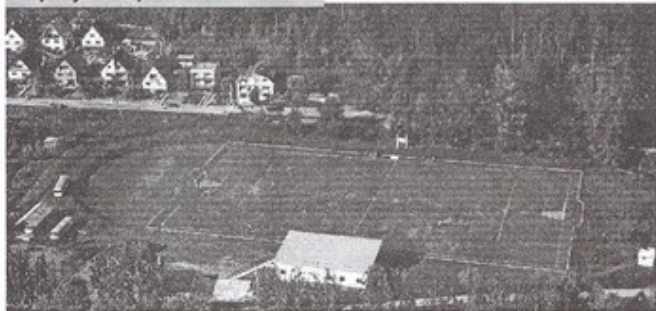
29. mája

- 10.30 Papradno – Orlové
14.30 Papradno – D. Kočkovce
17.00 Papradno – Borčice

12. júna

- 10.30 Papradno – Pruské
14.30 Papradno – Pruské
17.00 Papradno – Horovce

Na ihriskách je stále veľa snehu, a tak o odohratí prvých kôl bude rozhodovať oblastný zväz až v najbližších dňoch. Na takýto trávnik si budeme musieť ešte nejaký čas počkať

I. trieda muži (po 11. kole)

1. P. Bystrica	11	9	1	1	36:17	28
2. Horovce	11	7	2	2	24:11	23
3. Beluša	11	7	1	3	19:10	22
4. Papradno	11	5	3	3	18:15	18
5. Ilava	11	5	2	4	20:19	17
6. Ladce	11	5	2	4	17:16	17
7. Prejta	11	5	2	4	16:15	17
8. Pruské	11	5	0	6	25:28	15
9. Borčice	11	4	2	5	17:13	14
10. Udiča	11	3	4	4	21:22	13
11. Plevník	11	4	0	7	17:32	12
12. Dulov	11	2	3	6	15:22	9
13. Podmanín	11	2	2	7	16:27	8
14. Brvnište	11	1	2	8	10:25	5

I. trieda dorast

1. Domaniža	13	12	1	0	59:8	37
2. Papradno	13	11	0	2	60:23	33
3. Bolešov	13	9	2	2	48:15	29
4. Visolaje	13	6	2	5	35:31	20
5. Lysá	13	6	2	5	33:33	20
6. Beluša	12	5	2	5	26:21	17
7. D. Kočkovce	13	5	2	6	23:29	17
8. P. Bystrica C13	5	2	6	27:34	17	
9. Košeca	13	5	0	8	26:37	15
10. Pružina	13	4	2	7	30:25	14
11. Prejta	13	3	3	7	17:33	12
12. Mikušovce	13	2	1	10	17:55	7
13. Pruské	13	1	1	11	13:64	4

I. trieda starší žiaci

1. Beluša	14	14	0	0	92:4	42
2. Domaniža	14	12	1	1	81:11	37
3. Prejta	14	11	1	2	33:14	34
4. Košeca	14	10	0	4	40:21	30
5. Dohňany	14	7	1	6	36:33	22
6. Orlové	14	7	1	6	23:27	22
7. P. Teplá	14	6	3	5	25:21	21
8. Kolačín	14	6	0	8	33:60	18
9. Tuchyňa	14	5	1	8	38:35	16
10. Ladce	14	4	2	8	26:42	14
11. Bolešov	14	4	1	9	27:50	13
12. Papradno	14	4	0	10	15:39	12
13. Lysá	14	1	1	12	20:59	4
14. Pruské	14	1	0	13	9:82	3

Naučili sme sa lyžovať

My, žiaci 7. ročníka ZŠ v Papradne 22. až 25. februára tohto roku. Zopár z nás sú už skúsení lyžiari a trúfame si i na vleku na Podjavorníku. Ale väčšina z nás stála na lyžiach prvýkrát. Veru sme sa i trochu báli a nie veľmi tešili, že školské lavice vymeníme za zasnežený svah za školou. A viete, že sa nám to celkom zapáčilo? Naučili sme sa v prvom rade padať a vstávať zo zeme, plúžiť, otáčať sa na mieste, ba zvládli sme aj slalom.

Počasie nám prialo, inštruktormi boli náš riaditeľ Ivan Šípek a pani učiteľka Ďurovcová. Boli dobrí a trpezliví, a tak počiatočný strach a nechut čoskoro ustúpili nášmu nadšeniu a vôli naučiť sa základom lyžovania.

A že sme neboli na vleku na Podjavorníku? Netrúfali sme si všetci, ba i rodičia niektorých žiakov by to finančne nezvládli. A tak sme boli spokojní i tu – sneh bol, vyštípané líca tiež, únava ako sa patrí – takže po návrate domov sme každý deň povymetali hrnce i chladničku, unavení zafahli a čakali sme na ďalšie dobrodružstvá na snehu.

Siedmci ZŠ Papradno

MONITOR9

Na všetkých školách na Slovensku, teda aj na našej, 2. február 2005 patril testovaniu deviatakov z jazyka slovenského a z matematiky. V testoch bolo zhrnuté učivo od 5. ročníka až po prvý polrok 9. ročníka ZŠ. Monitor bol úvodom k podávaniu prihlášok a stanovaniu kritérií stredných škôl na prijatie žiakov. Riaditelia stredných škôl tak budú v zmysle pripravovanej novelizácie vyhlášky o prijímacom konaní na stredné školy povinní prihladať na výsledky testovania a zahrnúť ich do kritérií pre prijatie.

Ako ho zvládli naši deviataci

Priemerná percentuálna úspešnosť

Na Slovensku	v Papradne	
Matematika	65,1 %	54,4%
Slovenský jazyk	71,1 %	76,7 %

Vedenie školy aj vyučujúci matematiky a slovenského jazyka sú s výsledkami našich žiakov spokojní, pretože priemer známok na vysvedčení v I. polroku 9. ročníka sa približne zhoduje s dosiahnutou percentuálnou úspešnosťou.

Keďže sa predpokladá, že v nasledujúcich rokoch budú žiakov prijímať na stredné školy iba na základe výsledkov monitorov, treba domácej príprave žiakov venovať pozornosť i úsilie. Len tak sa naplnia sny a predstavy detí i rodičov vo vzdelávaní.

Nápoje zdravia, mladosti a krásy

Po celom svete sa šíriace ekologické hnutie zdôrazňuje nevyhnutnosť žiť v súhre s prírodou. Zdravá výživa, ktorá zodpovedá životným potrebám nášho tela, znásobuje šance vyrovnanejšieho ľudského zdravia. Siahnime po jej prirodzených zdrojoch.

Ovocné džúsy sú príjemné osviežujúce nápoje. Ich účinky pocitujú najmä deti a chorí, obsahujú vitamíny. Ovocné džúsy majú dobrý vplyv na funkciu tráviacich orgánov, povzbudzujú intelektuálnu činnosť, potrebujeme ich na to, aby sme sa dobre cítili.

Noviny obce Papradno **Polazník** Redakčná rada: Ing. Věra Lališová, Ing. Hanka Miniariková, Janka Meštíková, Ing. Magdaléna Balušiková, Ambro Balušik. Príprava pre tlač: Štúdio PET. Tlač: TG tlačiareň Považská Bystrica. Náklad: 1 000 výtlačkov. Povolené okresným úradom Považská Bystrica, odbor všeobecnej vnútornej správy. Reg. Číslo: 1/2005

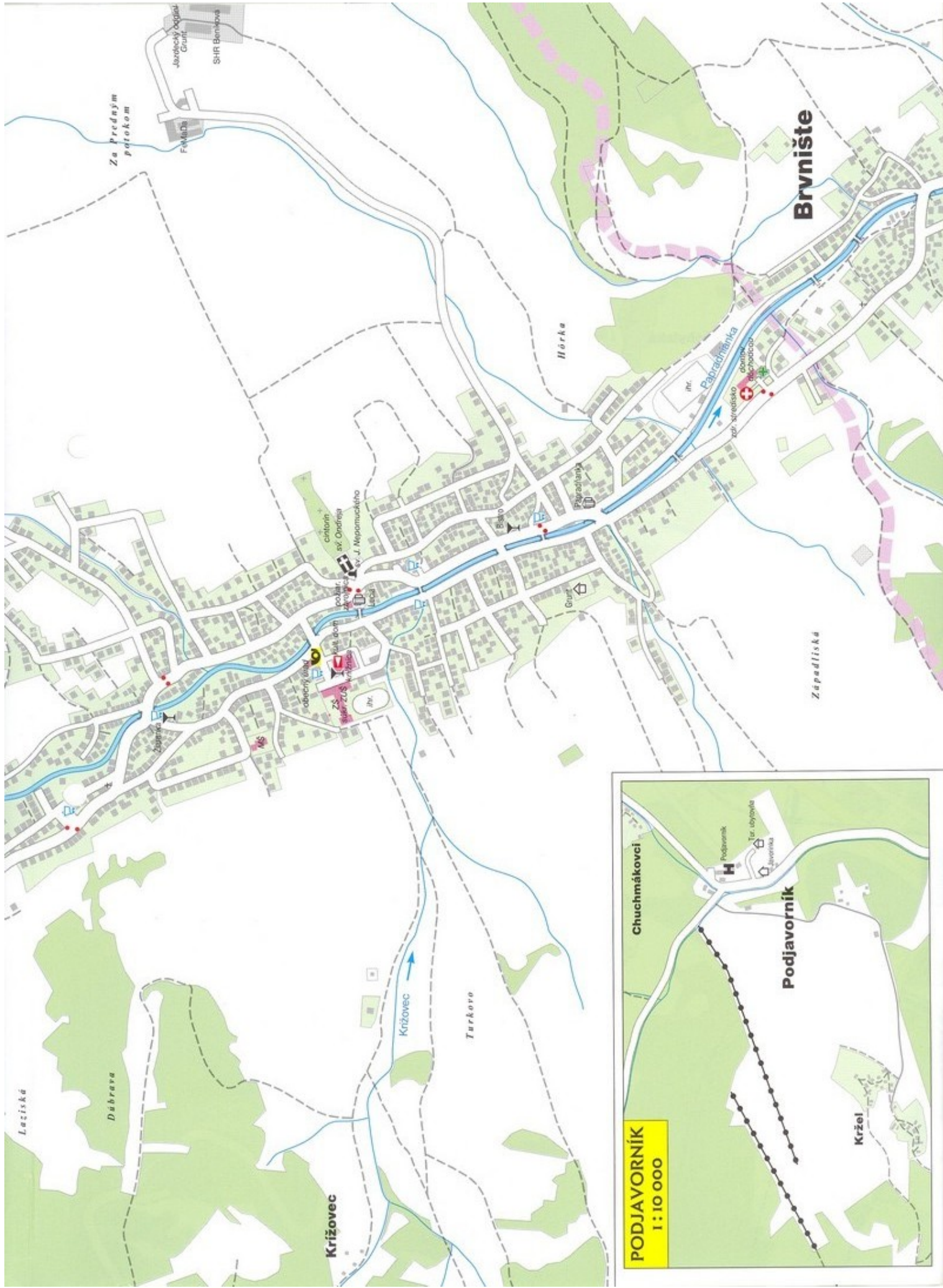
PAPRADNO

I: 10 000

© Copyright SHOCART

PODJAVERNÍK
1 : 10 000

